

L'IGUALADÍ

La tomba del gran patrici Francesc Macià, ha estat profanada pels vandals moderns.

La xurma albiñanesca s'és satisfeta.
Bàrbars!!!

ÈPOCA VIII

SETMANARI D'ESQUERRA

Núm. 52

IGUALADA, 17 DE MARÇ DE 1934

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Avui ens proposem parlar d'aquesta benemèrita Institució nostra, joia i orgull dels catalanistes i, per això mateix, odiada i perseguida en els temps més adversos per a Catalunya.

En parlarem, principalment, de cara a casa nostra, però no per a fer una descripció de les tasques que ha realitzat la Delegació igualadina (feta encara no fa un any i prou documentadament pel meu company de Junta Ramon Pipó a les planes d'un col·lega local), sinó senzillament per veure d'aconseguir que els nostres conciutadans girin els ulls envers l'Associació i en copsin la necessitat d'aportar-li el seu apoi i col·laboració.

La Delegació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana a Igualada, compta només amb 100 afiliats, nombre realment migradíssim en relació amb el cens de població de la nostra ciutat. Certament que això potser honora més els actuals afiliats, però tots cediríem aquest escriv d'honor a canvi de què la Delegació es nodris del nombre suficient de col·laboradors.

Causa d'aquesta manca d'apoi? Cap de sòlida i moltes de puerils, filles de l'equívoc les unes i del comodisme les més.

S'ha dit que l'Associació era un feude de gent reaccionària, però jo dic que no hi ha res tan reaccionari com el no fer res i soscar-ho tot.

L'obra de l'A. P. de la E. C. és autènticament patriòtica i cultural i en aquesta mena d'obres no s'hi val a crear-li cledes divisòries. L'Associació és un refugi de convivència catalanista, un lloc de treball efectiu per al recobriment de la nostra personalitat racial i al seu redós hi cap tothom, hi hauria d'ésser tothom que es digui catalanista, salvant sempre les pròpies possibilitats econòmiques (heus ací un aspecte que l'Associació hauria de prevenir tal vegada creant quotes especials reduïdes).

Repasem-la, a grans gambades, aquesta obra densa i magnífica, massa ignorada, de la nostra benemèrita Associació.

Sosteniment i protecció d'innombrables Escoles catalanes, subvencions a entitats culturals, entre elles el nostre Ateneu.

Estimular la cooperació particular per a subvencionar i organitzar Colònies Escolars. Es ben recent el record de les semi-colònies que funcionaren a la nostra ciutat durant el darrer estiu, organitzades per la Delegació de la Pro-

tectora i Palestra, sota el patronatge del nostre Ajuntament.

Creació de beques i pensions per a mestres i alumnes pobres de les escoles catalanes, portant-los a seguir cursos a diverses ciutats estrangeres per tal de completar i millorar els seus coneixements.

Advocar i organitzar cursets de llengua catalana i contribuir decisivament per mitjà de concursos i beques a la for-

establir a les seves Escoles l'ensenyament a base del català, que és allí l'idioma oficial.

Moltes altres activitats podríem seguir enumerant, però n'esmentarem una que, per ella sola, mereix el suport decidit dels catalans de debó: ens referim a la recopilació i edició de llibres escolars catalans. Es obvi aclarir que no es tracta pas d'una editora comercial com qualsevol altra, si no d'una editora

pogut estudiar, —en català—, geografia, història, aritmètica, gramàtica, etc.

Això, amics, no és solament un gaudir patriòtic, sinó, més que tot, procurar un major profit de l'estudi, puix per a aprendre, primer cal atendre; i els nostres infants sempre entendran millor les lliçons donades i llegides en la seva llengua.

Però ara s'esdevé que algú ha volgut suposar que aquesta tasca pedagògica de l'A. P. de la E. C., ja no era necessària. Que les *facultats* obtingudes en l'Estatut, ja no la feien indispensable.

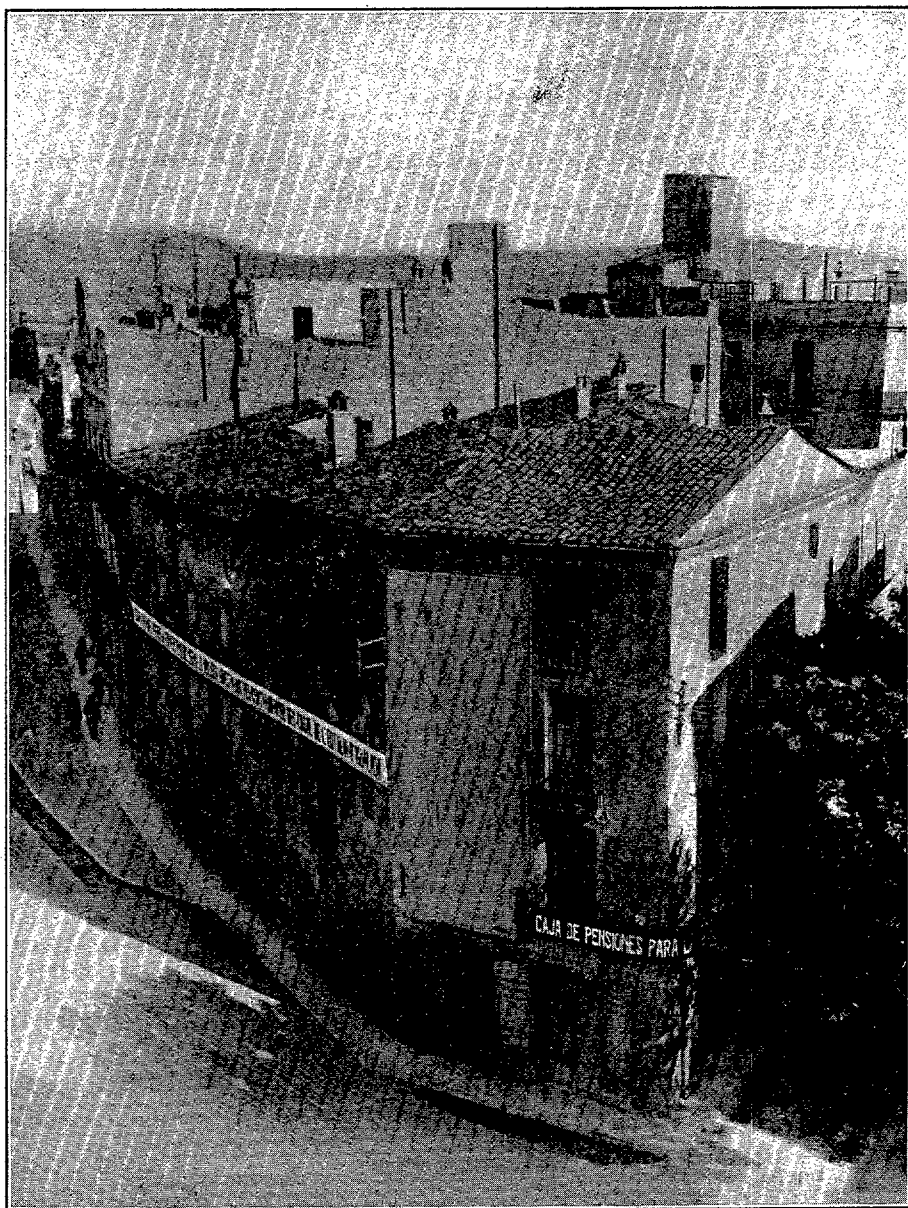
Nosaltres hem de dir que, encara que l'Estatut, en matèria d'ensenyament, hagués estat promulgat tal com fou votat pel poble de Catalunya (i bona diferència hi ha!), no seria innecessària la permanència d'una institució com la Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Hem de pensar que, per ara i tant, l'esperit catalanesc allà on té més feina a fer encara és Catalunya: endins. El renaixement català, que es va obrint pas lentament, necessita l'escalf de les institucions particulars, sobretot de les creades expressament per a estimular-lo durant el procés de germinació que és l'escola. Els organismes oficials, hi poden naturalment ajudar molt i profitosament, però estem convençuts que, per un nombre d'anys encara no limitable, caldrà la iniciativa popular organitzada. I fins avui, cap altra institució pot posar-se al nivell de l'A. P. de la E. C. en tasca del redreçament patri.

El que passa, és que ara s'ha posat de moda allò de carregar el mort —permeteu-me la frase— a l'Estat. Com si l'Estat fos un organisme aliè a nosaltres mateixos i, paternalment, sense cap preocupació ni esforç nostre, ens hagués d'ablanir tots els camins i solventar tots els problemes. Sentim massa vegades l'afirmació còmoda i estantissa: —Això ja ho farà l'Estat! D'això se n'ha de cuidar la Generalitat!

No, amics, no; l'Estat no farà això ni allò si no comencem per creure que l'Estat som nosaltres, tots nosaltres, treballant dins els organismes oficials i dins les institucions privades.

I en allò que a casa nostra és menys negligible l'aportació privada, és precisament en matèria d'ensenyament, en la catalanització del nostre ensenyament, base de totes les llibertats de la terra.

Altra fita memorable per a la vida de la CAIXA a Igualada. L'adquisició dels immobles on actualment estan instal·lades les Oficines de la Sucursal.

mació d'un professorat de català apte i competent.

Creació de Biblioteques. L'any 30, secundant una iniciativa del Centre d'Andorrans residents a Barcelona, l'Associació aconseguí reunir un conjunt de 1.300 volums, amb els quals el M. I. Consell General d'Andorra, inicià la instal·lació d'una Biblioteca Popular i, més tard, com a conseqüència de les gestions de la Protectora, va decidir

que persegueix únicament el gran objectiu de facilitar llibres de lectura i de text catalans als mestres de les Escoles, entregant-los, àdhuc, de franc, quan ho sol·licita alguna Delegació local. I si això no es pot fer més sovint i més abundantment, és per manca d'ajuda ciutadana.

Amb tot, però, s'ha arribat a tenir una Biblioteca Escolar regularment ben nodrida i així els nostres infants han